

ZASADY UDZIELANIA WSPARCIA DORADCZEGO

I Postanowienia Ogólne

1. Dokument określa zakres i warunki udzielania wsparcia doradczego udzielanego przez eksperta dla Gmin województwa opolskiego **związanego z realizacją zadania polegającego na wzmacnianiu zdolności Gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych.**
2. Wsparcie doradcze realizowane będzie do 31 grudnia 2022 r. na obszarze województwa opolskiego na podstawie umowy dotacji udzielonej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (o nr DPT/BDG-II/POPT/264/19 z 19 grudnia 2019 roku ze zm.).
3. Definicje:
 - a) „Wsparcie doradcze” indywidualne i bezpłatne wsparcie dla gmin z województwa opolskiego z zakresu przygotowania, aktualizacji i wdrażania elementów programów rewitalizacji, realizowane w formie bezpośredniej i pośredniej, wykonywane przez ekspertów przy współpracy z Zespołem ds. rewitalizacji;
 - b) „Wsparcie doradcze bezpośrednie” wykonywane przez zespół ekspertów na miejscu, tj. na terenie gminy objętej doradztwem eksperckim;
 - c) „Wsparcie doradcze pośrednie” to konsultacje pisemne, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub spotkań on-line (wideokonferencja), analiza materiału nadesłanego przez gminę/uczestnika projektu (w formie on-line oraz jego zaopiniowanie przez Wykonawcę);
 - d) „Ekspert” oznacza osobę odpowiedzialną za świadczenie usługi doradztwa dla Gmin w procesie programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych z ramienia Wykonawcy;
 - e) „Zgłaszający” oznacza Gminę z terenu woj. opolskiego;
 - f) „Opiekun” oznacza przypisaną Gminie osobę z Zespołu ds. rewitalizacji odpowiedzialną za koordynację i przepływ informacji między Ekspertem a Zgłaszającym. Pracami Zespołu ds. rewitalizacji kieruje Koordynator Zespołu ds. rewitalizacji.
 - g) „Zamawiający” - Województwo Opolskie (z siedzibą w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego w Opolu – UMWO).
4. Przedmiot wsparcia doradczego będzie dotyczyć głównych bloków tematycznych oraz obszarów. Moduły - zagadnienia z głównych bloków tematycznych dotyczą w szczególności:
 - a. dostępność w rewitalizacji – celem jest wzmocnienie zdolności samorządów do uwzględniania problematyki dostępności zarówno w programowaniu strategicznym (w tym w strategiach rozwoju, programach rewitalizacji), planowaniu przestrzennym, jak i w przygotowywaniu i realizacji konkretnych projektów (w tym rewitalizacyjnych), zgodnie ze standardami określonymi w Programie Dostępność Plus 2018-2025.
 1. Program Dostępność Plus 2018-2025 – omówienie zagadnienia dostępności;
 2. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
 3. dostępność w rozumieniu procesu rewitalizacji;
 4. wymogi nałożone na gminne programy rewitalizacji przez ustawę o dostępności:
 - poszerzenie diagnoz delimitacyjnych o nowe wskaźniki,
 - aspekty dostępności w projektach rewitalizacyjnych,

- monitorowanie problematyki dostępności,
- 5. uwzględnienie problematyki dostępności na każdym etapie planowania (strategicznego, miejscowego, rewitalizacji);
- 6. rozwiązania urbanistyczne;
- 7. rozwiązania infrastrukturalne;
- 8. rozwiązania techniczne obiektów budowlanych (uwzględniające dostępność, w tym remonty i modernizację istniejących obiektów);
- 9. zasób mieszkaniowy dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- 10. dostępność komunikacyjna (dojazdy do pracy, do obiektów infrastruktury społecznej);
- 11. środki z Funduszu Dostępności;
- 12. preferencje finansowe dla projektów uwzględniających problem dostępności.

b. zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji – celem jest wzmocnienie kompetencji samorządów w zakresie uspołeczniania procesu rewitalizacji poprzez m.in. tworzenie systemowych mechanizmów wzmocnienia wspólnot lokalnych i partycypacji społecznej w kształtowaniu przestrzeni publicznej, zainteresowanie gmin potencjałem działań rewitalizacyjnych w małej skali, szczególnie w aspekcie integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, wzmocnienia przedsiębiorczości, wzmocnienie zdolności gmin do dywersyfikacji źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych, tj. większe zaangażowanie inwestorów prywatnych, wspólnot/ spółdzielni mieszkaniowych i TBS-ów oraz NGO-sów w realizację programów rewitalizacji, korzystania z instrumentów zwrotnych.

1. wprowadzenie do tematu: zarządzania rewitalizacją i włączenia społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji;
2. zarządzanie rewitalizacją na poziomie lokalnym;
3. modele zarządzania rewitalizacją w gminach;
4. partycypacja w rewitalizacji, zasady partycypacji wynikające z ustawy o rewitalizacji;
5. zaangażowanie partnerów zewnętrznych w realizację programów rewitalizacji, w tym organizacji pozarządowych, instytucji rządowych, samorządowych i lokalnych;
6. metody angażowania społeczności lokalnej – praktyki partycypacyjne;
7. systemowe mechanizmy wzmocnienia wspólnot lokalnych tj.: inicjatywy lokalne, miejsca aktywności lokalnej itp.

c. wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji – celem jest podniesienie świadomości samorządów i wzmocnienie zdolności gmin do stosowania ustawowych narzędzi rewitalizacyjnych (gminny program rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji, Specjalna Strefa Rewitalizacji, miejscowy plan rewitalizacji).

1. Gminny Program Rewitalizacji - procedura przygotowania, uchwalania, struktura i poszczególne elementy;
2. organizacja procesu rewitalizacji - systemy zarządzania rewitalizacją oraz monitorowania,
3. delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (zasady wyznaczania, włączenie obszarów niezamieszkałych i poprzemysłowych itp.);
4. od LPR do GPR przygotowanie programu – studium przypadków;
5. włączenie społeczne na etapie sporządzania dokumentu;
6. Komitet rewitalizacji i jego rola;
7. specjalna strefa rewitalizacji i miejscowy plan rewitalizacji – narzędzia ustawowe (procedura ustanowienia, narzędzia, zastosowanie itp.).

d. monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych – celem jest wzmocnienie zdolności gmin do tworzenia efektywnych systemów monitorowania rozwoju lokalnego (na poziomie gminnym i uwzględniającym różnicowanie wewnętrzne gminy), w tym monitorowania i ewaluacji programów rewitalizacji. Celem dodatkowym jest usystematyzowanie podejścia do monitorowania działań rewitalizacyjnych w ujęciu regionalnym.

1. wprowadzenie do monitorowania i ewaluacji w polityce rozwoju, w tym w rewitalizacji;
 2. różnice pomiędzy monitorowaniem a ewaluacją;
 3. system monitorowania i ewaluacji programów rewitalizacyjnych (współpraca międzyinstytucjonalna i dostępność danych);
 4. warunki skutecznego monitorowania rewitalizacji i prowadzenia ewaluacji w jej zakresie;
 5. zakres i narzędzia monitorowania oraz ewaluacji oraz zasoby niezbędne do ich realizacji;
 6. monitorowanie podobszarów rewitalizacji / narzędzi ustawy o rewitalizacji;
 7. wpływ monitorowania / ewaluacji na GPR (zmiany i aktualizacja programów).
5. Obszary tematyczne mogą dotyczyć m.in. takich zagadnień jak:
1. mieszkalnictwo – w zakresie mieszkań społecznych, publicznego zasobu mieszkaniowego, instrumentów finansowych i organizacyjnych dotyczących wspierania remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych;
 2. finanse samorządu – w zakresie tworzenia wieloletnich planów/prognoz finansowych, wieloletnich planów inwestycyjnych, budżetów samorządów, sposobów zaangażowania sektora prywatnego w finansowanie procesu rewitalizacji;
 3. prawo/legislacja – w zakresie tworzenia aktów prawnych w obszarze planowania przestrzennego, prawa administracyjnego, gospodarki nieruchomościami, ustawy o rewitalizacji, ustawy o samorządzie, ustawy o finansach publicznych;
 4. partycypacja społeczna – w zakresie włączania społeczności lokalnych i partnerów prywatnych w projekty rewitalizacyjne;
 5. ekonomia – w zakresie tworzenia modeli ekonomicznych przedsięwzięć inwestycyjnych, partnerstwa publiczno-prywatnego, sposób zaangażowania sektora prywatnego w rewitalizację, biznesplanów i aktywizacji gospodarczej (ożywiania gospodarczego) terenów rewitalizowanych;
 6. budownictwo, architektura i efektywność energetyczna – w zakresie projektowania i realizacji inwestycji budowlanych przy wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zwłaszcza w odniesieniu do efektywności energetycznej, modernizacji i rozbudowę systemów komunikacji i uzbrojenia technicznego;
 7. planowanie i zagospodarowanie przestrzenne – w zakresie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów rewitalizacji;
 8. polityka społeczna i aktywizacja społeczna – w zakresie opieki społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu, aktywizacji społecznej grup wykluczonych, ekonomii społecznej i wspierania przedsiębiorczości;
 9. ochrona środowiska – w zakresie rekultywacji i adaptacji terenów do nowych funkcji, remediacji, uwzględniania elementów ochrony środowiska (w tym gospodarki odpadami) w procesie rewitalizacji;
 10. zabytki, kultura i dziedzictwo narodowe – w zakresie rewitalizacji obejmującej obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków lub położone na obszarze objętym ochroną konserwatorską, działań w sferze kultury i dziedzictwa narodowego.

II Szczegółowe zasady udzielenia wsparcia doradczego

1. Wsparcie doradcze obejmuje wsparcie w ramach wszystkich modułów tematycznych przewidzianych w projekcie tj.: wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji; zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji; monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych; dostępność w rewitalizacji.
2. W celu zapewnienia sprawnej koordynacji, wymiany informacji i efektywnego zarządzania czasem Zgłaszających, Opiekunów i Zespołu Ekspertów, obowiązują wcześniejsze zapisy. Wsparcie doradcze udzielane jest z zastrzeżeniem, że:
 - a. Zakłada się realizację 50 h doradztwa (25 h w formie on-line / 25 h w formie stacjonarnej)¹
 - b. w zależności od zapotrzebowania Zgłaszających (w tym stopnia skomplikowania poruszanych zagadnień) oraz pozostającej do wykorzystania liczby godzin przeznaczonych na wsparcie doradcze, liczba godzin wymieniona w pkt. 2a może ulec zmianie, zarówno w formie konsultacji pośredniej i bezpośredniej. Decyzję w tej sprawie ostatecznie podejmuje Koordynator Zespołu ds. rewitalizacji na podstawie analizy zapotrzebowania na wsparcie doradcze.
 - c. zapisy na wsparcie doradcze bezpośrednio będą uwzględniały możliwości organizacyjne Zgłaszającego i stan epidemii w województwie opolskim.
3. Zapisy na wsparcie doradcze:
 - Zgłaszający zobowiązany jest do wypełnienia i podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z zasadami udzielania doradztwa eksperckiego oraz formularza zgłoszeniowego, stanowiących zał. nr 1 do niniejszych zasad i wysłać e-mailem na skrzynkę rewitalizacja@opolskie.pl. W treści formularza powinien zostać przedstawiony opis zagadnień i uzasadnienie potrzeby skorzystania z usługi eksperckiej, preferowany termin oraz forma konsultacji (pośrednia lub bezpośrednia w ramach dostępnej puli godzin).
4. Zgłaszający zobowiązany jest do korzystania ze wsparcia doradczego, przy ścisłej współpracy z Opiekunem.
5. Zamawiający otrzymuje formularz zgłoszeniowy, przekazuje go Koordynatorowi Zespołu ds. Rewitalizacji, który dekretuje dokumenty na Opiekuna.
6. Opiekun po wstępnym rozpatrzeniu /przeanalizowaniu formularza (Opiekun może poprosić o współpracę osoby z modułu, w celu upewnienia się, że sprawę należy przekazać Ekspertowi) kieruje go odpowiednio.
7. Po przekazaniu sprawy do Eksperta, Ekspert ma 5 dni roboczych na dostarczenie Zamawiającemu odpowiedzi. Zamawiający przekazuje odpowiedź Zgłaszającemu.
8. Po zgłoszeniu zapotrzebowania na spotkanie stacjonarne, Ekspert wyznaczy termin spotkania mieszczący się w ciągu 10 dni roboczych od otrzymania informacji o zapotrzebowaniu. Wykonawca ponosi we własnym zakresie koszty podróży, noclegu i utrzymania eksperta w trakcie wykonywania takiej usługi doradczej poza jego miejscem zamieszkania, na terenie województwa opolskiego.

¹ Ostateczna liczba i formuła (on-line / stacjonarne) udzielonego doradztwa, uzależniona będzie od sytuacji epidemiologicznej w kraju/regionie, związanej z pandemią choroby COVID-19 lub innych czynników wpływających na potrzebę modyfikacji formuły realizacji ww. spotkań (np. zgłaszane zapotrzebowanie ze strony gmin). Wsparcie doradcze realizowane będzie tym samym do maksymalnej wysokości limitów finansowych określonych na ten cel.

9. W spotkaniu stacjonarnym oprócz Zgłaszającego i Eksperta weźmie udział Opiekun. W spotkaniu mogą wziąć udział inne osoby jeśli tego wymaga charakter spotkania.
10. Każde wsparcie doradcze dokumentowane jest w postaci raportu z udzielonego wsparcia doradczego (zał. nr 2), który wypełnia i podpisuje Ekspert we współpracy z Opiekunem, tuż po jego realizacji².
11. Możliwość korzystania z usługi doradczej mają wszystkie jednostki samorządu terytorialnego z woj. opolskiego.
12. Zgłaszający korzystają z udzielonego wsparcia doradczego wg kolejności zgłoszeń.

III Postanowienia końcowe

1. Sprawy nieuregulowane niniejszymi zasadami rozstrzygane są przez Koordynatora Zespołu ds. rewitalizacji.
2. Zespół ds. rewitalizacji zastrzega sobie możliwość zmiany niniejszych zasad udzielania wsparcia doradczego, co zostanie podane do publicznej wiadomości.

Załączniki:

1. Oświadczenie o zapoznaniu się z zasadami udzielania wsparcia doradczego wraz z formularzem zgłoszeniowym
2. Raport eksperta z udzielonego wsparcia doradczego

² Rozliczanie wsparcia doradczego (pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym) odbywać się będzie na podstawie częściowych protokołów odbioru, podpisanych bez zastrzeżeń, które odnoszą się będą do poszczególnych raportów eksperta z udzielonego wsparcia doradczego, wystawionych w okresach rozliczeniowych wynikających z umowy z Wykonawcą. Suma faktur częściowych nie może przekroczyć maksymalnego wynagrodzenia przeznaczonego na wsparcie doradcze.